MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE
RAČICE

NA OBDOBÍ LET
2020 - 2025

Program rozvoje obce byl schválen Usnesením č. 8/2020 dne 2. 12. 2020 zastupitelstvem obce na veřejném zasedání zastupitelstva obce Račice.

Úvod

Program rozvoje obce (PRO) je základním plánovacím dokumentem, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Dlouhodobé plánování napomáhá efektivně využívat finanční prostředky z vlastního rozpočtu a zaměřit se k získávání dotací až po skutečném provedení plánovaných zájmů obce.

V Programu rozvoje obce Račice jsou zakotveny rozvojové priority obce na období 2020 až 2025. Smyslem tvorby dokumentu bylo na základě popsání současné situace v obci, sumarizovat vize a cíle, které bude obec realizovat v programovacím období. Dokument by měl sloužit jako pomůcka při plánování činností vedoucích ke zlepšaní stavu a situace v oblastech, které vidí vedení obce i samotní občané jako problematické.

Dokument byl zpracován starostkou obce Račice Libuší Šimralovou v průběhu měsíce října a listopadu roku 2020, byl použit software Ministerstva pro místní rozvoj ČR přístupný na webových stránkách www.obcepro.cz. Dosud nevznikl žádný ucelený dokument, který by vize a cíle obce v ročním či dlouhodobějším horizontu sumarizoval.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Račice:

Obec Račice, kterou Němci za Protektorátu nazývali Radschitz, vzdálená asi 2 km jihozápadně od města Štětí a 8 km od Roudnice n. L.

Katastrální území má plošnou výměru 527 hektarů. Na severu a severovýchodě sousedí s labským korytem, na východě s Hněvicemi, na jihu s Předonínem a na západě se Zálužím.

Při sčítání obyvatel v roce 1890 zde v 56 domech bydlelo 299 obyvatel české národnosti, z nichž bylo 217 katolíků, 80 evangelíků a 2 židi. Roku 2000 při sčítání žilo v Račicích 305 obyvatel s trvalým pobytem.

Historie:

Poprvé jsou Račice spolu s Hněvicemi a Zálužím jmenovány v zápise z roku 1295, který sepsali církevní úředníci o inspekci statků, patřících k biskupskému hradu v Roudnici n. L. vzdálenému asi 8 km západně. V husitských válkách roku 1431 byl zdejší církevní majetek převeden do rukou mělnického hejtmana Jana ze Smiřic. Po jeho popravě za zradu krále Jiříka z Poděbrad se zástavní majitelé často střídali až do roku 1575, kdy roudnické panství koupil pan Vilém z Rožmberka. Tehdy k roudnickému panství příslušelo 27 vesnic v nejbližším městském okolí, mezi nimi také Hněvice, Račice, Záluží a Kozlovice. Vilémova čtvrtá manželka, narozená Polyxena z Pernštějna, se jako vdova a dědička provdala za Zděnka Vojtěcha Popela z Lobkowicz. Tak se stali roudničtí Lobkowiczové na 250 let držiteli obrovského majetku, s kterým ale velmi dobře hospodařili.

Původ jména:

Vesnice se původně jmenovala Radčice a to jméno naznačovalo, že se jedná o ves lidí Radkových. Radek bylo již tenkrát staročeské osobní jméno. V nejstarším zápise z roku 1295 je ves pojmenována Radcicz (Profous uvádí také letopočty 1390 a 1397).

Poloha obce:

Malá, původně zemědělská obec, leží na levém břehu Labe naproti areálu štětské papírny. Větší část zástavby se nachází v záplavovém území řeky Labe a proto obec těžce postihla velká povodeň v roce 2002. Mezi zástavbou obce a řekou Labe vede železniční koridor Praha – Ústní n. L. Obcí prochází silnice ze Štětí do Roudnice n. L. Na katastrálním území se nachází také umělý veslařský kanál a labský jez se zdymadlovou propustí.

Ve starším období ležela malá oddělená račická osada na břehu Labe a jmenovala se Nová Víska nebo také Malá Ves. Na mapách z 19. století je označena jako Malowiska. Tato osada velmi trpěla častými povodněmi a proto ji obyvatelé postupně opouštěli a sídliště zaniklo. Posledními obyvateli byla rodina Šťastných. Na pozemcích této bývalé osady je nyní několik rekreačních chat a chalup přímo na labském břehu u cesty ke zdymadlu.

Církevní správou a později i školní docházkou patřívaly Račice spolu s Hněvicemi už od středověku ke

Štětí. Styk se Štětím se zajišťoval nejdříve brodem přes Labe a od roku 1557 přívozem (Bernau). Okolo roku 1657 vedlo roudnické panství s městem Štětí spor o přívoz, neboť město požadovalo nájemné jakožto oprávněný provozovatel podle privilegia krále Ferdinanda I. z r. 1557.

Ve vrchnostenské příslušnosti labského povodí byl podstatný rozdíl: Zatímco levý břeh Labe, včetně obcí Hněvice a Račice, patřil k panství Roudnice, město Štětí na pravém břehu příslušelo od 13. století vždycky k Mělníku. Při vyvrcholení germanizačního tlaku ve 2. polovině 17. století vzniklo zde na Labi jazykové rozhraní: Hoštka, Štětí, Stračí a Počeplice na pravém břehu se z největší části zcela poněmčily, kdežto všechny vesnice na levém břehu, mezi nimi Račice a Hněvice, zůstaly vždy české.

V roce 1851 byl přes Labe zřízen pontonový most, spíše lávka pro pěší, pro usnadnění přístup štětských obyvatel k nové železniční stanici v Hněvicích. Lávce se říkalo „létací most“ (Bernau ten přechod nazývá fliegende Brücke), asi proto, že se pohupoval po labské hladině. Tato místní atrakce byla demontována spolu s lodními mlýny při regulaci labského koryta roku 1908. Pak byl opět v provozu pouze labský přívoz až do výstavby nového mostu v roce 1973. Torzo přístupové cesty k přívozu je dosud zachováno na levém břehu a slouží hlavně rybářům pro přístup k řece.

V roce 1845 měly Račice 35 domů s 230 obyvateli, kteří se převážně zaměstnávali dobře rozvinutým zemědělstvím. Obyvatelé Račič byli zřejmě velmi brzy národnostně uvědomělí, neboť již v roce 1887 račický student práv Zahálka založil v obci Národní Jednotu Severočeskou. Pozoruhodná je také skutečnost, že koncem 19. století se čtvrtina obyvatel hlásila k evangelickému náboženství, takže na zdejší škole byla zavedena jeho výuka.

Škola:

Zprávy o začátcích račické školy nám zanechal učitel Josef Ubelaker, působící v ní 15 let (1880 – 1895) jako řídící učitel. V roce 1882 začal psát rukopisnou Kroniku školy račické, kterou jeho následovníci dopsali až do roku 1902. Kronika se zachovala a poskytuje nám zajímavý pohled do života vesnické školy na konci 19. století. V úvodu kroniky čteme:

„…dle udání nejstarších v obci žijících lidí dá se souditi, že škola v Račicích krátce před r. 1800 počala existovat. Kdy a kterak založena byla a o místě na kterém se času toho nalézala, nelze blíže se dověděti. Proslýchati pouze jest, že v poslední době než škola do svých nynějších místností se dostala vyučováno bylo v nynějším čp. 17. Zde měl bydleti, jak zprávy občanů potvrzují, bednář, který provozovav řemeslo, zároveň děti vyučoval. Jakých odměn a jakých výsad za požíval se neví. Tak bylo v prvé čtvrti 19. století. Až do 31. května 1838 se zaznamenává škola v Račicích pouze co privátní a teprve zpomenutým datem byla c.k. guberniem schválena co výsadní a také potvrzena“.

Prvním učitelem pro račickou stanici, připojenou ke škole štětské, byl jmenován Josef Šimáček a učil zde až do roku 1835. Po něm nastoupil učitel Josef Andres, on i jeho nástupci již bydleli v Račicích. Andres při svém nastoupení založil tzv. „čestnou knihu“, v které se zapisovalo až do r. 1865. Za Andresova učitelování se stala původně privátní račická škola r. 1838 školou výsadní. Dalšími učiteli se postupně stali Vincenc Žalud a po něm Josef Ubelaker. Do roku 1903 zde vyučovalo dalších 12 učitelů a podučitelů a k tomu 10 učitelů náboženství. Škola sídlila nejprve v domě č. 35, později v domě č. 54, na který občané přistavěli v r. 1861 první patro jako byt učitele. Učitelský byt obsahoval dva pokoje a kuchyňku, na dvoře dva prasečí chlívky a kůlnu na dřevo. Vedle školy hlomozila kovárna a do jediné třídy, které se říkalo učírna, vedlo pět malých oken přímo z ulice. Do školy chodilo až 100 (!) dětí z Račic, Hněvic, Zaluží a Kozlovic. Některé děti musely při vyučování sedět na zemi.

Školní rok začínal 15. září bohoslužbou ve štětském kostele a končil teprve 31. srpna opět v kostele. Katolické náboženství docházel vyučovat duchovní ze Štětí, od roku 1890 zde vyučoval také evangelický farář z Krabčic. Cílem jarních výletů bývala nedaleká Sovice nebo Jezero u Předonína. Výjimečně je

jedenkrát zaznamenán výlet na Kokořín.

Z důvodu naprosto nevyhovujících učebních prostor vypsala školní rada v roce 1886 konkurz na stavbu nové školy. Po vyhodnocení nabídek zadala obec vypracování „nákresu“ i zhotovení stavby Františku Brodskému, zednickému mistru z Roudnice n. L., za 11 700 zlatých. Vítězná firma postavila školu, obsahující dvě „učírny“ a byt učitele, během jednoho roku do podzimu 1887. Do školy chodilo každoročně 100 – 125 dětí.

Ze školní kroniky se také dozvídáme, že ve zdejší škole byly vybrány práce třech žáků, aby reprezentovaly české školy litoměřického okresu na Národopisné výstavě v Praze v roce 1891. Na tuto výstavu se jelo také kolektivně podívat 43 zdejších dětí s učitelem.

Kvůli radikálnímu úbytku počtu dětí ve 2. polovině 20. století byla škola v Račicích zrušena roku 1979. Žáci a ředitelka školy přešli do plně vybavené základní devítileté školy (ZDŠ) ve Štětí. V posledním školním roce 1978-79 byla račická škola opět pouze jednotřídní s 21 žáky: 12 dětí v prvním ročníku a 9 ve druhém. V uprázdněné budově pak působila několik desítek roků Mateřská škola.

Národnostní střety:

Soužití Čechů a Němců na národnostní hranici bylo poznamenáno četnými střety, zejména po roce 1918, po vzniku Československa, v kterém Němci nechtěli žít, třebaže zde na etnické hranici normálně fungovala řada českoněmeckých manželství. V roce 1934 se například zfanatizovaní henleinovci pokoušeli zapálit nové Masarykovy školy ve Štětí. Tehdy ses vypravily do Štětí houfy vesničanů z blízkých německých vesnic na podporu štětských Němců. Zdejším Čechům přijela zase pomoc z Mělníka, Brandýsa a Roudnice a přes Labe se přeplavovali Češi z Hněvic a Račic. Ti prý byli vyzbrojeni kosami a klacky jako ve středověku. Vypadalo to na pořádnou rvačku, ale včas mobilizovaná státní police uzavřela přístupy do města a tak ke střetu dvou národností nedošlo.

Regulace Labe:

Na počátku 20. století se prováděla regulace labského řečistě, tzv. kanalizace Labe. Ta měla za cíl jednak zmírnit důsledky ničivých záplav pro polabské vesnice, jednak zajistit lodní dopravě dostatečné množství vody po co nejvíce dnů v roce. Výsledkem byla úprava dna labského koryta a výstavba důmyslného systému jezů se zdymadly. Na českém dolním Labi tak v letech 1903 – 1919 vznikaly jezy u Dolních Beřkovic, u Štětí-Račic, v Roudnici n. L., u Českých Kopist a Lovosic, budované postupně směrem po proudu. Jezy se zdymadly a prohloubené labské koryto se stabilizovanou hloubkou ponoru značně usnadnily nákladní i osobní lodní dopravu. Ve dvacátých a třicátých letech 20. stol. fungovala na Labi také pravidelná osobní doprava, samozřejmě mimo zimní měsíce. Zcela ustala ve druhé světové válce.

Při kanalizaci Labe byla na Štětsku prohlubována levá polovina říčního koryta, tedy na hněvické a račické straně, avšak kamenným obkladem se zpevňovaly oba břehy. V pravé polovině řečiště v podstatě zůstala původní mělčina, ale po vybudování příčných hrází vznikly u břehu tůně. Tůně menší šířky jsou i při levém břehu, ale jejich hráze jsou vyšší a při normální provozní výšce hladiny vyčnívají nad vodu. Hráze tůní u pravého břehu dříve vystupovaly nad hladinu vody pouze v zimních měsících při sklopení jezu.

Původní jez na račickém katastru z roku 1909, vybavený zdymadlovou komorou a vorovou propustí, byl hradlový. Na zimu se jez, ručně sestavovaný ze segmentových dílů, preventivně na čtvrt roku rozebíral, aby nedošlo při eventuální nečekané oblevě k ledové zácpě a pak po jarním odchodu ledů se znovu sestavoval. Pracné sestavení nebo rozebrání jezu trvalo několika pracovníkům 2-3 dny. V zimním období se tak hladina snižovala o 2 – 3 metry, lodní doprava se zastavila a při pravém břehu se vynořily hráze tůní. V tůních se během roku nahromadilo úrodné bahno, přinášené povodněmi z polí celých Čech. Sedláci ze Štětska využívali zimní klidový interval a na fasuňcích vyváželi z tůní bahno na svá pole. Čistili

tak tůně a současně zúrodňovali své pozemky. Při větších mrazech voda v tůních zamrzla, neboť neproudila, a vznikalo zde obrovské kluziště, na kterém se bruslilo od štětského přívozu až k Počeplicím.

V sedmdesátých letech 20. stol. Bylo štětské přehrazení modernizováno elektrickým sklápěcím jezem v souvislosti s budováním vodní uhelné cesty z Lovosic do elektrického v Horních Počaplech a Chvaleticích. Dvě plavební komory byly prodlouženy ze 73 metrů na 85 metrů. Z moderních velínů je nyní možno pohodlně ovládat plavební komory a jez je sklápěn ve velmi krátké době, neboť jeho obsluha může pohotově a plynule reagovat na momentální průtok vody při povodních nebo při nečekaném odchodu ledů. Štětsko-račický jez je zajímavý svými velíny, které jsou umístěny na pilířích uprostřed řeky. Trvalé udržování stabilní hladiny vody v řece je nezbytné pro chladící systém mechanické elektrárny a pro udržení lodní dopravy i v zimě. Toto vodní hospodářství papírny a mělnické elektrárny může nyní odebírat průmyslovou vodu celoročně, protože jezy již není nutno v zimě preventivně sklápět.

Most přes Labe:

V proce 1973 byl uveden do provozu tolik chybějící most přes Labe, neboť nejbližší mosty jsou až v Roudnici n. L. a v Mělníku. Levobřežní předmostí štětského mostu je však situováno na hněvickém katastru. Bohužel, štětský most se stavěl jen jako závodní vlečka do papírny. Její mostovka je oboustranně rozšířena po každé straně kolejiště o úzkou jednosměrnou vozovku a uzoučký chodník pro pěší. Pro cyklisty už tam není žádné místo. Vznikla tak opět štětská mostní kuriozita – před sto lety to byl „létací most“ – dnes se jí stal nový most s dopravní závadou. V době výstavby mostu totiž neexistoval vojensko-strategický zájem na vybudování normální dvouproudové vozovky, neboť ta by byla tehdy vedla jen ze Štětí do Račic. Nicméně, jako pozitivní odezva na existenci mostu, vznikla nová silnice z Račic do Předonína a tak se štětským automobilistům velmi zkrátila cesta do Roudnice n. L.

Veslařská dráha:

V novodobé historii je pozoruhodná výstavba umělé veslařské dráhy v prostoru někdejšího lesního komplexu mezi Račicemi a Předonínem. Po roce 1970 tam vznikla nejdříve rozsáhlá pískovna, z níž se kvalitní štěrkopísek dopravoval po Labi a železnicí k investiční stavbám v Praze a ve středních Čechách. Činovníkům ve vedení sportovního svazu se podařilo usměrnit těžbu tak, aby po jejím skončení zde mohla dostavbou vzniknout umělá veslařská dráha. Ta byla skutečně dokončena v roce 1986 výstavnou tribun, šaten, loděnic, administrativních a ubytovacích objektů, komunikací a sítí infrastruktury. Parametry sportovní části areálu jsou vyprojektovány pro nejvyšší světové soutěže. Celková délka vodního kanálu je 2 350 m a oplocená plocha areálu měří 73 hektarů.

Hned roku 1986 se zde konalo Mistrovství světa juniorů ve veslování. Následovalo Mistrovství světa v kanoistice juniorů 1993, Mistrovství světa ve veslování 1993 a potom v roce 1999 Mistrovství světa v rybaření.

Poslední čtvrtstoletí:

V roce 1979 bylo v Račicích uvedeno do provozu nové kulturní středisko, vybudované svépomocí občanů v tzv. akci „Z“. Kromě shromažďovacího sálu s jeviště je v něm umístěna restaurace a v 1. patře Obecní úřad.

Roku 1980 se obec Račice integrovala spolu s Hněvicemi a několika dalšími obcemi na pravém břehu Labe pod správu města Štětí. Po sametové revoluci v roce 1989 z tohoto společenství obec Račice opět vystoupila a stala se samostatnou obcí s vlastním obecním úřadem.

Z historie budování infrastruktury v obci stojí za zmínku výstavba vodovodního přívodního řádu s přípojkami k jednotlivým domům v obci mezi léty 1995 – 1998 a výstavba sítě tlakové kanalizace s novou čistírnou odpadních vod v letech 2004 – 2005. V roce 2005 byl dokončen i nový chodník při

hlavní komunikaci, vedoucí přes most do města Štětí.

Na jižní straně obce, mezi veslařským areálem a silnicí do Záluží, byl v posledním desetiletí vybudován významný strojírenský závod 2JCP.

Račice dnes:

Jádro Račic představuje klasickou pravidelnou protáhlou ulicovou náves. Půdorys návsi i převážné většiny objektů se dosud shoduje se stavem zaznamenaným v roce 1840. Náves zdobí vzrostlé lípy.

V seznamu kulturních památek je uvedený dům čp. 17, s ojediněle dochovaným brázděným patrem. Na návsi byla nově vystavena zvonička podle starých fotografií. V obci žije 345 obyvatel, čísel popisných je 161.

Těžba písku v okolí zbavila obec klidu, malebnosti a stylu typicky českého venkova. Zmizely lesní porosty, které obklopovaly vesnici a na jejich místech se začal čerpat stavební materiál. Těžební prostor byl v 90. letech minulého století využit pro zřízení veslařského závodiště. V roce 1986 byl v Račicích zprovozněn 2,5 km dlouhý veslařský kanál, který se stal dějištěm veslařských a kanoistických soutěží. Kromě vodních sportů nabízí rozličné sportovní vyžití, cyklistiku, běh, jízdu na kolečkových bruslích, rybolov, atd.

Ostatní vytěžená plocha je od roku 2001 sanována navážením aglomerované popeloviny z papírenské firmy MONDI a.s. Štětí. Terén je tak modelován využitím druhotného produktu v místě vzniku, papíru.

V roce 1961 se Račice spojily s obcí Hněvice a k 1.1.1981 bylo toto seskupení integrováno pod MěNV Štětí. V roce 1990 se Račice opět osamostatnily a byl obnoven obecní úřad, který sídlí v 1. patře kulturního domu čp. 117.

Počet obyvatel a domů postupně roste a dochází k postupnému růstu ekonomicky aktivních lidí.

V současné době obec připravuje výstavbu inženýrských sítí pro novou obytnou lokalitu, kde by mělo stát 45 rodinných domů.

Obec nemá problém se sociálně vyloučenými lokalitami, národnostními menšinami, ani se sociálně slabými obyvateli či skupinami obyvatel.

Spolková činnost:

V obci působí TJ SOKOL Račice. Klub byl založen před 97 lety a hraje soutěž III. třídy, skupiny B – Litoměřice.

Spolek se podílí na kulturních akcích, pořádaných obcí, jako je maškarní ples, rozsvícení vánočního stromu, pálení čarodějnic, atd. Na počest pánů Běloubka a Matouška se pořádá každoročně třídenní turnaj v kopané, který je zakončen taneční zábavou.

Rozdělením velké honitby Honebního společenstva Račice vniklo Myslivecké sdružení Háje se sídlem v Račicích. Obec přispívá tomuto sdružení z obecního rozpočtu financemi na nákup drobné zvěře.

Mimo činnost v oblasti myslivosti pořádá MS Háje každoročně myslivecký ples.

V obci působí také Český kynologický svaz ZKO Račice. Pro cvičení agility psů mohou pejskaři využít sportovní hřiště, kde svaz vybudoval zázemí pro cvičení se psy. Sdružení je podporováno každoročně příspěvkem na provoz cvičného hřiště pro psy.

Akce v obci:

O kulturní život v obci se stará kulturní komise při OÚ Račice. Akce se pořádají pro všechny věkové kategorie.

Pravidelně začátkem roku se koná maškarní ples pro děti i dospělé. V měsíci dubnu je to společná akce se sportovci, pálení čarodějnic. Oblíbený mezi malými dětmi je dětský den, kterého se účastní i děti z okolních vesnic. V adventní čas je před OÚ, za poslechu vánočních koled v podání žesťového kvintetu, rozsvěcen vánoční strom. Tento slavnostní den patří zejména dětem a jejich mikulášské zábavě s nadílkou. Dospělí zase ocení nabídku teplých nápojů a občerstvení, které každoročně zajišťuje OÚ. Pro seniory je připraveno vánoční posezení s občerstvením.

2. Obyvatelstvo

Demografická situace:

Aktuální počet obyvatel obce je 344 (k 31. 12. 2019). Počet obyvatel obce je poměrně stabilní. Od roku 2011 vzrostl počet obyvatel o 25. Na přírůstek obyvatel má vliv zejména počet přistěhovalých. V roce 2011 bylo v Račicích 125 domácností. Podíl dětí do 15 let dosáhl v roce 2019 hodnoty 17 %. Lidí v ekonomicky aktivním věku žije v obci 64 %. Průměrný věk obyvatel se drží okolo 42 let. V obci žije 46 % mužů a 54 % žen.

Obrázek č. 1 : Věkové rozložení obyvatel v obci Račice k 31. 12. 2019 ZDROJ: ČSÚ ČR

Vzdělanost:

Vzdělanost obyvatel je relativně nízká. Podíl obyvatel se základním vzděláním a bez vzdělání v roce 2011 byl 21 %. Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním byl 6 %.

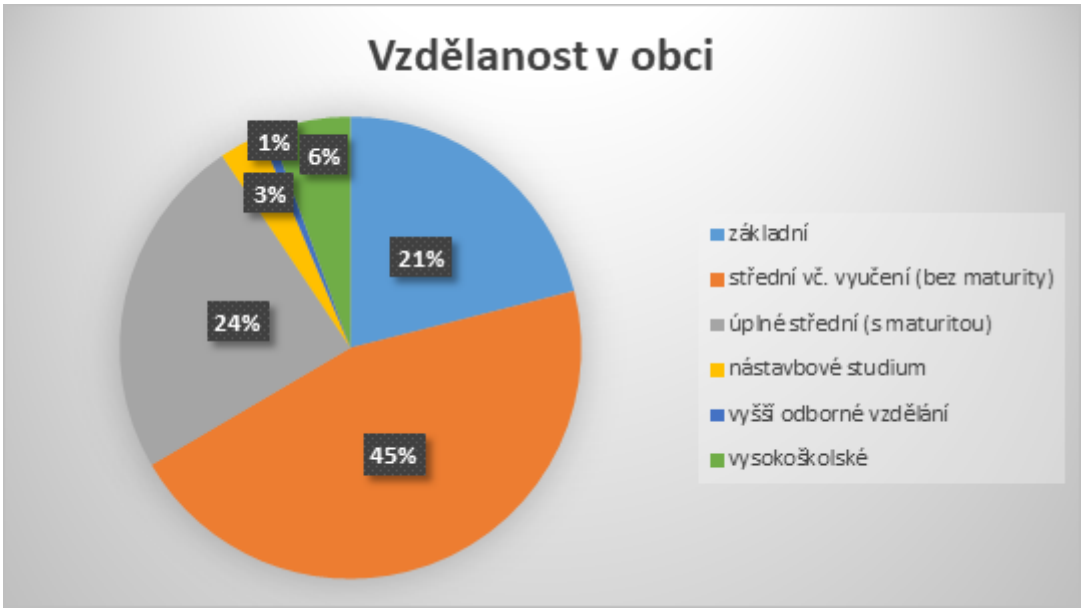

Obrázek č. 2: Vzdělání obyvatel obce Račice k 31. 12. 2011 ZDROJ: ČSÚ ČR

3. Hospodářství

V obci působí především soukromí zemědělci, podnikající v živočišné i rostlinné výrobě, např. AGRO zemědělská Račice s.r.o., Agrokompost Račice s.r.o. se sídlem v Račicích a další drobní zemědělci.

Od roku 1992 je největší průmyslovou firmou působící v obci, firma 2 JCP Račice a.s., se 450 zaměstnanci. Firma se zabývá výrobou zařízení pro plynové turbíny, podmořské systémy, tlakové potrubí, apod. Je významným zaměstnavatelem občanů Račic.

Své sídlo v obci má také rodinná firma STAP Račice s.r.o., zabývající se výrobou a prodejem hydraulické techniky, jejich údržbou a servisem. Firma byla založena v roce 1992 a zaměstnává do 20 zaměstnanců.

V obci jsou také penziony a restaurace.

4. Infrastruktura

Obec patří mezi malé obce, ale i přes značné finanční náklady dokázala za podpory dotací vybudovat plnou technickou vybavenost.

V roce 1991 bylo přemístěno elektrické vedení a telefonní kabely ze vzduchu do země. V roce 2004 byl v obci kolaudován vodovodní řád s přípojkami. Investiční akce zajistila dostatek kvalitní pitné vody v obci. V roce 2007 byl obecní majetek prodán Severočeské vodárenské společnosti a.s., se sídlem v Teplicích, která nadále zásobuje obyvatelé Račic pitnou vodou.

V letech 2004-2005 realizovala obec za podpory dotace z MZe ČR v rámci programu „ Státní pomoci při obnově území zasaženého povodní v roce 2002“ výstavbu nové tlakové kanalizace a ČOV. Smluvním provozovatelem je společnost Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., Teplice.

Nejnákladnější a zároveň nejnáročnější stavbou v posledních letech byla výstavba obecní centrální výtopny na biomasu. Výstavba probíhala v letech 2014-2015 a cílem tohoto ekologického projektu bylo zlepšení emisních poměrů v obci a dále poskytnout občanům cenově a komfortně dostupný způsob vytápění. Stomilionový projekt vznikl za podpory SFŽP ČR. Dofinancování stavby řešila obec z vlastních zdrojů, úvěrem a půjčkou. Půjčku řádně splatila a úvěr hradí v pravidelných splátkách.

V letošním roce pořídila obec nový bezdrátový obecní rozhlas.

Stávající veřejné osvětlení v obci je postupně obměňováno novými úspornými lampami.

Dopravní infrastruktura:

Intravilánem obce prochází silnice III. třídy, která je velmi zatížena těžkou dopravou, zejména kamiony zajíždějícími do firmy 2 JCP, a.s.

Technický stav komunikací v majetku obce není uspokojivý. Místní komunikace jsou různé kvality.

Z páteřních komunikací je ve velmi špatném stavu ulice Za Humny. Komunikace zde překonává výškové rozdíly, povrch je tvořen různými materiály, na kterých vznikají výtluky. Špatný stav komunikace se projevuje negativním dopadem na nemovitosti ležící podél komunikace. Chybí zde povrchové odvodňovací zařízení. Dešťová voda z obecní komunikace se nestačí vsakovat a teče do přilehlých budov, čímž dochází k jejich podmáčení.

Vzhledem k tomu, že nemá obec dostatek vlastních finančních zdrojů na opravu, zažádá o podporu z dotačního titulu Podpora obnova místních komunikací.

V roce 2004 vybudovala obec z důvodu bezpečnosti chodník podél silnice III/24050. Akce byla realizována za podpory MMR ČR.

Račice leží ve vzdálenosti 2 km od města Štětí a 9 km od města Roudnice nad Labem. S oběma sídli je spojena silniční komunikací, která v Roudnici n.L. navazuje na dálnici D8.

Podél severovýchodní strany obce leží železniční koridor Berlín – Praha – Vídeň s nedalekou železniční stanicí Hněvice.

Dopravní obslužnost:

V obci je možné využít autobusovou dopravu. Autobusové linky pravidelně zajíždějí do okolních měst a obcí.

Vlakovou dopravu zajišťuje železniční stanice Hněvice, vzdálená cca 1 km od obce.

5. Vybavenost obce

Školství:

Obec Račice nemá základní ani mateřskou školu. Nejbližší školní zařízení mohou děti navštěvovat ve městě Štětí (2 km od obce) a v Roudnici nad Labem (9 km od obce).

Zdravotnictví:

V obci se nenachází žádné ordinace lékařů. Za lékařskými službami mohou občané dojíždět do Štětí, kde

jsou základní ordinace lékařů, nebo do Roudnice nad Labem, kde se nachází nemocnice s poliklinikou.

Kultura:

Obec žije poměrně slušným kulturním životem. Vlastní kulturní dům s kapacitou 150 lidí a součástí budovy KD je i restaurace, kterou obec pronajímá. Kulturní dům je využíván pro společenské akce (plesy, zábavy, vítání občánků, setkání s občany).

V minulých letech byl KD rekonstruován. Byla vyměněna okna, vybudován nový strop s osvětlením, obnoveny parkety a celá budova byla napojena na obecní výtopnu.

Nejbližší kulturní památkou je Hora Říp s rotundou sv. Jiří, vypínající se do nadmořské výšky 456 m.

Od Račic je vzdálena 8 km a její návštěva zaručuje krásný výhled na všechny strany.

Sport a volný čas:

Obec Račice je pro sport a volnočasové aktivity velmi dobře zařízena. V obci se nachází udržované fotbalové hřiště, v jehož blízkosti je oplocené hřiště na míčové hry (basketbal, volejbal, nohejbal, tenis) s asfaltovým povrchem. V těsné blízkosti je umístěno dětské hřiště s atraktivními hracími prvky pro děti, které jsou průběžně doplňovány. Mimo klasických hracích prvků pro děti do 12 let je zde dětmi velmi oblíbená lanová dráha a nově postavená vzduchová trampolína. Sportovní areál je celoročně přístupný veřejnosti.

Vzhledem k existenci střediska vodních sportů v obci je volnočasové vyžití velmi rozsáhlé. Vodní plochu pro plavání nabízejí i okolní jezera vzniklá těžební činnosti.

Obcí prochází cyklostezka, která se v letošním roce dočkala odklonění trasy k Labi. Nově vybudovaná Labská stezka povede podle řeky Labe až do Hněvic, na hranice středočeského kraje.

6. Životní prostředí

Vzhledem k průmyslovému okolí obce není kvalita ovzduší vždy úplně dobrá. Přestože současný průmysl je k životnímu prostředí mnohem šetrnější a ohleduplnější, je životní prostředí v obci ovlivněno papírenským, těžebním a energetickým průmyslem.

Část zástavby leží v záplavovém území řeky Labe. V roce 2002 těžce postihla obec ničivá povodeň.

Zlepšení životního prostředí v obci přinesla výstavba kotelny na spalování čisté dřevní štěpky, kdy došlo ke snížení emisí a prašnosti.

Svoz separovaného i netříděného odpadu je řešen dodavatelsky, svozovou firmou.

Biologicky rozložitelný odpad je ukládán v obci na určeném místě a jedenkrát ročně předán zpracovateli k uložení v areálu Kompostárny Račice v katastru obce Hněvice.

Ochrana životního prostředí:

Na území obce Račice nejsou registrována žádná zvláště chráněná území přírody.

Odpadové hospodářství:

Sběr komunálního a tříděného odpadu zajišťuje firma PTS Lovosice s.r.o. a BEC s.r.o.

Dvakrát do roka je organizován sběr nebezpečných odpadů organizovaný oprávněnou firmou.

Obec dále spolupracuje s provozovateli kolektivního systému Ekolamp, s.r.o., Elektrowin a.s. a Asekol a.s., kteří pro obec zajišťují zpětný odběr elektroodpadu, elektrozařízení

7. Správa obce

Obecní úřad Račice je samosprávní obcí. Obec s pověřeným obecním úřadem a rozšířenou působností jsou Litoměřice. Má 2 stálé zaměstnance a v současné době nevyužívá žádné pracovníky na obecně prospěšné práce. Obec nemá zřízené žádné příspěvkové organizace.

Hospodaření obce:

Bilance rozpočtového hospodaření v posledních pěti letech vykazuje kladné hodnoty, vyjma roku 2015.

Jedná se o období, ve kterém obec realizovala výstavbu CZT na biomasu. Celková investice činila přes 86 milionu Kč bez DPH, z toho podíl obce byl přes 30 mil. Kč .

Cca 10,5 mil. hradila obec z vlastních zdrojů. Aby obec získala dotaci z dotačního titulu ze SFŽP+SF, musela prokázat dofinancování akce, a to dlouhodobým úvěrem ve výši 17,5 mil Kč a krátkodobým úvěrem ve výši 2 mil. Kč. Krátkodobý úvěr obec splatila a se splácením dlouhodobého úvěru nemá problém. Obec hospodaří s penězi zodpovědně a s přebytkem, ze kterého dokáže své finanční závazky splácet.

V tomto roce získala od KÚ Ústí nad Labem dotaci ve výši 350.000 Kč na projekt „Oprava místní komunikace“ z Programu obnovy venkova Ústeckého kraje 2020 a dotaci 66.500 Kč k realizaci projektu „Zlepšení kvality prostředí v obci“ na nákup zahradní techniky.

V letošním roce shromažďuje získané finanční prostředky z prodeje stavebních pozemků na plánovanou velkou investici – výstavbu inženýrských sítí v nové obytné lokalitě, tzv. III. ulici, která bude zahájena v listopadu t.r.

Bezpečnost:

Obec Račice má sepsaný povodňový plán. V obci hrozí riziko povodně.

Oblast bezpečnosti je dobrá, složky integrovaného záchranného systému sídlí ve Štětí a Roudnici nad Labem, v krátké dojezdové vzdálenosti.

Agendu přestupků vykonává smluvně pro obec město Štětí.

Vnější vztahy a vazby:

Obec je členem Místní akční skupiny Podřipsko a Sdružení obcí pro nakládání s odpady.

A.2 Východiska pro návrhovou část

SWOT analýza

Silné stránky

- **Plná technická infrastruktura – vodovod, kanalizace, teplovod, veřejné osvětlení**
- **Ekologické topení – centrální vytápění dřevní štěpkou**
- **Zavedený systém třídění a odvozu odpadů**
- **Rychlá dostupnost záchranné služby**
- **Blízká dostupnost lékařské služby**
- **Dětské hřiště**
- **Kulturní dům s restaurací**
- **Kvalitní víceúčelové sportoviště**
- **Dostatek zastavitelných ploch pro bydlení**
- **Dobrá dopravní dostupnost obce**
- **Dobré podmínky pro cykloturistiku**
- **Dobrá dopravní dostupnost obce**
- **Rozvinuté zemědělství**
- **Přítomnost stabilních zaměstnavatelů v obci**
- **Stabilní počet obyvatel s pozvolným růstem**

Slabé stránky

- **Nedostatek financí na přestavbu budovy bývalé školy**
- **Občasný hluk k z okolních průmyslových areálů a železničního koridoru**
- **Občasně se vyskytující černé skládky**
- **Zvýšená frekvence automobilové dopravy v denních špičkách a letních měsících**
- **Absence obchodu s potravinami**
- **Stav některých soukromých nemovitostí**
- **Neuspokojivý stav místních komunikací**
- **Záplavové území řeky Labe zasahující do zastavěného území obce**

Příležitosti

- **Oprava komunikací**
- **Využití potenciálu pro další zvyšování počtu obyvatel obce**
- **Možnost získání dotací na smysluplné záměry obce z různých dotačních titulů**
- **Udržení a rozvoj společenského a kulturního života v obci**
- **Péče o prostředí v obci**

Hrozby

- **Nebezpečí zaplavení části obce při povodních**
- **Zátěž území, devastační důsledky po těžbě surovin**
- **Zhoršená kvalita ovzduší související s provozem výrobních podniků (Mondi a.s. Štětí, Mělnická elektrárna)**

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Strategická vize rozvoje je charakteristická komplexním pohledem na obec a formuluje představu, čeho by obec chtěla dosáhnout v horizontu let 2020 – 2025.

Račice jsou příjemné místo pro kvalitní život s plně funkční infrastrukturou.

Bydlení v atraktivním prostředí s vynikající dostupností blízkých měst s významnou ekonomickou základnou, vzdáleností školských zařízení, lékařských středisek, nákupních středisek, atd. (Štětí, Roudnice n.L.).

Optimální dopravní spojení s okolními městy a obcemi. Přínosem je nově budovaný obchvat Roudnice n.L. s napojením na dálnici D8.

Račice jsou skvělým místem pro rodiny s dětmi. Sportovně rekreační území vybízí k provozování volnočasových aktivit. Sportovní centrum Račice nabízí kromě sportovního vyžití také významné sportovní akce s mezinárodní účastí. Jedná se zejména o světové soutěže ve veslování a kanoistice.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost — Střední důležitost — Nízká důležitost

Cíl : „„Péče o vzhled obce““

Cílem je ochrana zastavěného území před povodněmi, udržování a rekultivace veřejných prostranství.

Opatření : „„Spolupráce s Povodím Labe, s.p.““ ! Realizace protipovodňové ochrany obce Račice dle předložené projektové dokumentace	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
Opatření : „„Revitalizace obecních pozemků““ ! Odstranění stávajících nemocných stromů a keřů s náhradní výsadbou a prořezy vzrostlých lip na území obce	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Odstranění stávajících nemocných stromů a keřů s náhradní výsadbou”	2020 - 2021		50000	Vlastní
„Prořezy vzrostlých lip na území obce”	2020 - 2021		30000	Vlastní
Opatření : „„Spolupráce s firmou REKULTIVA s.r.o., Račice““ ! Zajištění skrápění naváženého materiálu určeného k terénním úpravám území po těžbě štěrkopísku, aby nedocházelo ke zhoršování životních podmínek obyvatel Račic, kontrola výsadby ochranné zeleně	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**

Cíl : „„Opravy a rekonstrukce majetku obce““

V majetku obce se nachází budovy v nedobrém stavu. Opravy lze realizovat za předpokladu získání co nejvíce finančních prostředků z dotačních titulů.

Opatření : „„Opravy obecních budov a chodníků““ + Výměna oken Obecního úřadu Račice + Oprava sociálního zařízení Kulturního domu Račice - Oprava fasády márnice místního hřbitova + Oprava povrchu parkovací plochy u hřbitova ! Oprava kabin na fotbalovém hřišti ! Rekolaudace části budovy bývalé školy na prodejnu potravin	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Oprava kabin na fotbalovém hřišti”	2020 - 2021		100000	Vlastní
„Rekolaudace části budovy bývalé školy na prodejnu potravin”	2020 - 2021		150000	Vlastní

Cíl : „„Rozvoj technické infrastruktury““

Údržba již existující infrastruktury.

Opatření : „„Opravy a údržba stávajícího veřejného osvětlení““ ! Postupná výměna stávajících svítidel veřejného osvětlení za úspornější LED svítidla	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Postupná výměna stávajících svítidel veřejného osvětlení za úspornější LED svítidla”	2020 - 2022		150000	Vlastní

Opatření : „„Opravy stávajících chodníků““ + Oprava chodníku ve směru od křižovatky od čp. 100 směrem ke hřbitovu k čp. 134 ! Oprava povrchu místní komunikace a vsakování dešťové vody v ulici Za Humny	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Oprava povrchu místní komunikace a vsakování dešťové vody v ulici Za Humny”	2020 - 2021		8000000	Vlastní + externí

Cíl : „„Realizace nové obytné lokality““

Opatření : „„Vybudování infrastruktury pro novou obytnou zónu““ ! Technická infrastruktura pro výstavbu RD	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Technická infrastruktura pro výstavbu RD”	2020 - 2021		35000000	Vlastní

B.3 Podpora realizace programu